

(10/38)

LA CAMPANA de GRACIA

¡Veyám si, per fi, al any 96 sonará l' hora de: tocá á rebato!

UN COP D'ULL

ha acabat lo 95 y comensa 'l 96. L'any que se'n ha anat va trobar al mon malament y 'l deixa pitjor. Es de creure que ab el que comensa succehirá lo mateix y podrém dir:—De tal pare, tal fill.

Perque en la realitat amarga may ha sigut certa la regla marcada per l'antich adagi «Any nou, vida nova.» Expressió de un bon desitj individual, que no tots los homes per lo que a'n ells particularment aspeeta tenen prou energia pera cumplirlo corretjint sos vicis ó rectificant sas malas inclinacions, menos factible es encare que pugan atenirse á la salvadora regla de un cambi radical de vida, las colectivitats y 'ls pobles.

L'any que se'n va deixa per lo que atany á la pobra Espanya una herencia abrumadora de perills y compromisos.

Una guerra terrible á l'altra banda del Atlántich, nutrintse ab la vida de joventut espanyola y ab los caudals de la nació extenuada.

En la Península 'l desgabell y 'l desconcert.

En lo poble la desconfiansa y l'escepticismo; l'ensopiment de la virilitat y la falta de aquells ideals que podrian reaccionar las energias del país.

Per tot tenebras y trenca-colls.

Any nou, vida vella.

La guerra de Cuba ofereix per únich consol lo valor may desmentit dels nostres soldats, que 's baten com á lleóns y arrostran impávids las inclemencias de un clima mortífero que porta diluhidas en l'atmosfera la peste y la mort.

Aixís los que combaten cos á cos ab los enemichs de la patria, sempre que á aquests els plau presentar la cara, qu' es sols quan se figuran contar ab la superioritat numérica; aixís aquests valents, que ab tanta gloria saben mantenir las honrosas tradicions de nostre exércit, com los infortunats qu' en los llits dels hospitals se senten morir, resignats, sense exhalar una queixa, se pot dir que son los fills més dignes de la nació, mártirs impávids del deber y del patriotisme.

La gran massa de aquests soldats ha sigut extreta de las últimas capas sociales, de las familias pobras y desheredadas, que no poden disponer de un grapat d'or, per eximirse de un servey tan penós y erissat de perills. Cap d'ells té fincas á Cuba. Cap d'ells ha tastat las dulzuras burocráticas de un bon empleo en la colonia. Cap d'ells aspira á la més mínima recompensa. Son bons y desinteressats. Ni 's recordan tant sols de girar la vista enrera per indagar los verdaders motius que han pogut exigirlos lo sacrifici de la seva joventut y de la seva vida, la separació de la seva llar, lo desconsol de sas familias, la pérdida, tal vegada, de son modest porvenir basat en lo treball y l'honoradés.

Tal es lo nostre poble: valent y sufert; magnánim y després fins al heroisme.

Y á un poble de tals condicions, que ben dirigit podria regenerarse y assombrar al mon, se li nega hasta l'apetit de regirse y gobernarse per ell mateix; perque encare que la ley li regoneix tots los drets polítichs, en la práctica se li vulnera, y se li escamotejan de la manera més indecorosa!...

Quín contrast més ignoble están formant los que viuen lluytant pel turró, davant dels que moren lluytant per la patria!...

No hi ha entre 'ls grans personatjes dels partits de la monarquia un sol exemple de desinterés y de grandesa moral que pugna compararse ab los qu' está donant l'últim soldat anónim dels que avuy se troban á Cuba defensant la integritat de la patria.

Si algú dupta de lo que dihem, bastará que contempli l'espectacle ignoble de las concupiscencias de aqueixas oligarquias que fa més de vint anys van apoderarse de la nació, per explotarla desenfrenadament, reduhint-la, per tots los medis, á la miseria y á l'impotencia, en benefici propi.

Bastará veure'ls avuy, que la patria está en perill, ofegant las públicas expansions que podrian conjurar, amordassant á la premsa, tancant ab pany y clau la tribuna del parlament, erigint la dictadura y 'l capritxo en única ley de la seva conveniencia, posada á cubert de tots los atachs y de todas las censuras.

Bastará sentirlos justificar tan abusiva conducta, en las necessitats del patriotisme.

¡Lo patriotisme! L'invocació de aquest sentiment es en sos llabis una blasfemia.

No son ells los que han portat la patria fins á la boca del negre é insondable abisme que amenssa tragarla? ¿Y quína consideració li tenen á aqueixa patria qual nom invocan, desde 'l moment que tant s' esforsan en encadenarla y en amordassarla?

Lo patriotisme verdader no poden representarlo 'ls que ab els seus actes han provocat los terribles conflictes que 'ns han caygut á sobre com un diluvi de castichs per la nostra desmesurada complacencia, y que avuy apuran tots los medis pera sustreure's al deber ineludible de rendir comptes á la nació.

Lo patriotisme, tal com ells l'entenem, es una máscara y un sarcasme.

Any nou, vida vella.

Disoldrán las corts actuals y 'n farán unas de novas. Pero las farán ells, no podrá ferlas lo país. Ja van prenent todas las precaucions, perque surtin tal com desitjan y las necessitan.

Y 'l poble resignat, sumís, indiferent.

Y 'ls partits republicáns, qu' están no ja en lo dret, sino en lo deber de pendre las regeneradoras iniciativas que haurían de treure 'l carro empantanegat, de las fondas roderas obertas per tants vicis inveterats, aplanant lo camí de la voluntat nacional, retornant á Espanya las sevas iniciativas y assegurantli 'ls medis d'exercirla dignament; los partits republicáns, segueixen encare avuy sense rumbo fixo, vacilant, discutint, donant llargas á la realisació definitiva de la necessaria unió y del indispensable concert dels seus esforsos.

A fi d'any van reunir-se, parlant una vegada més de la necessitat de realisarla. Va nombrarse una comissió de cada agrupació per estudiar las bases de inteligencia. Lo de sempre.

Perque mentres s'estudia l'assumpto, la nació va consumintse y dessangrantse. L'unio no s'ha de fer ab lo cap, ni ab lo càlcul, ni ab lo pensament preconcebut d'establir un equilibri impossible en lo predominio de unas fraccions sobre las otras. L'unio s'ha de fer ab lo cor, cedint á un impuls essencialment patriótic, ofegant, en aras de la salvació del país, todas las preocupacions d'escola, tots los antecedents particularistas, todas las preferencias de carácter personal; s'ha de fer exclusivament per la Patria y per la República. Unicament aixís podrém tenir base, per emprendre una vida nova y fecunda.

P. K.

REQUIEM DEL ANY

L'any vell es mort, ben mort, ¡ben mort!
Quan cantí el gall, sols el recort
quedará d'ell apenas.

¡Si s'en emporta d'ilustions,
llaments y planys é imprecacions,
riallas y plors, y goigs y penas!

L'any vell es mort. Al cant del gall
s'estroncará 'l darrer badall
terme de sa agonía;
al cant del gall l'infant any nou
com perdigayna eixint del ou
saludarà la llum del dia.

L'any nou infant, tot resplandent
dels raigs vermells del Sol naixent,
comensará á retreure
dolços enganys que sabém prou.
mentidas d'or de tot any nou
que de bon grat fingim de creure.

Nos parlará una volta més
de llibertat, pau y progrés,
d'horas d'amar y riore;
prometerá com tots los anys! ...
—enganys sens dupte! però enganys
que fan etern el goig de viure.

APELES MESTRES

¡OREMUS!

s lo plat del dia, l'adorno que 's
posa en tots los pastels, lo sant y
senya de tots los aprofitats mortals
que 's precian de saber de viure.
¡Oremus!

Escoltin aquí y allá, per la dreta
y per la esquerra, en lo camp y en
la ciutat: no se sent altra cosa que
l'iniciador cántich religiós... y la
jota de la Dolores.

Prou ho trompetejan ab dolsa
frunció los órgans, més ó menos mal disfressats, de las sagristias: «La reacció clerical está apoderantse poch á poch de las conciencias.»

¿Cóm ho saben ells aixó?

Ben clar ho diuen:

«Soberbis edificis, destinats á comunitats religiosas, s'aixecan per tot arreu. Los instituts monástichs progressan ab una rapidés may vista. Las asociaciones de carácter místich aumentan cada dia en número y en elements. Los capitals corran á posarse al servey de las tendencias ultramontanas. Las familias més ricas els confian la educació dels seus fills...»

De manera que aquesta reacció clerical que s'apodera de las

conciencias, aprofita tan bé 'l temps, que de passada s'apodera de las butzacas.

—¡Oremus!—criidan quatre sofistas, que ab aquesta salsa volen amansir la qüestió social.

—¡Oremus!—murmuran uns quants mal humorats, davant dels telegrams de Cuba.

—¡Oremus!—repeteixen los que 's fixan en l'aument de bitllets del Banc d'Espanya.

Y ab tant oremus, oremus, oremus, es més que probable que al últim acabarem per pérderel.

Perque ¿qué hi ha de positiu en el fondo d'aquesta reacció clerical, que 's presenta avuy com un curalo-todo, pel istil d'aquells polvos dels xarlatans, que lo mateix serveixen per platejá metalls que per extirpar ulls de poll?

Una moda, una tendencia capritxosa, un figuri inventat per uns quants sastres que coneixen el panyo, y acceptat cegament per aqueixos que s' enamoran de tot lo nov, sense considerar si 'ls va bé á la cara ni si acceptantho fan un paper ridícul.

¡Que 'l món no marxa bé! ¿Qui ho posa en dupte?

¡Que sería convenient trobar un remey pel nostre malestar! Naturalment que sí.

Pero ¿está en l'oremus la medicina que reclaman las tribulacions del sigle? ¿Quinas garantias d'èxit ens ofereix aquest sistema curatiu, preconizat pels adoradors de l'última moda y pels que moren habiendo recibido los santos sacramentos... pero quedant á deure, tal vegada, dotze ó catorze mesos á la riada que 'ls servia?

Entrém en lo seu camp, y arrenquem unas quantas flors de las que en ell brotan. Aquí tenen un ramellet format ab noticies d'última hora:

«A Cuba ha sigut defingut un sacerdot, que casava, batejava... y cobrava, y sobre 'l qual pesa una condemna de una infinitat d'anys de presiri.»

«La policia grega ha reduhit á presó á un noble alemany, lo baró de Hammerstein, fervorós católic y antich director de la Gaceta de la Creu, un dels periódichs ultramontans més famosos d'Europa. Lo místich baró va fugir d'Alemania després d'haver realizat una serie d'estafas que ascendeixen á una suma fabulosa.»

«Los tribunals de Valencia han condemnat á un capellá anomenat mossen Corbató á onze anys y pico de presó y mil duros de multa.»

«Monsenyor Segonzac, bisbe in partibus, ha sigut condemnat per la justicia francesa á tretze mesos de presó, á consecuencia d'un procés que se li formá per certs negocis no gayre nets que realisá en combinació ab una agencia de casaments.»

«Los tribunals inglesos acaban de condemnar á un sacerdot católic, J. Butcher, acusat de varios delictes que forman una edificant fulla de serveys. Enganyá á una pobra dona prometentli paraula de casament, se li va menjar cinch mil duros que la infelís tenia guardats, y després d'haver fet ab ella uns quants anys de vida marital, de la qual ne resultaren alguns fills, quan va haver-se cansat, li prengué un pico que tenia y tocá 'l dos ab un'altra fulana.»

Y aquests son los que volen regenerarnos y fer la nostra felicitat en ambos mundos?... ¿Aquests?

¡Sort que 'l figuri ultramontá passará de moda, sense deixar altre rastre que unas quantas bossas bnydas, uns quants sastres grassos y un remat d'infelissos estirantse 'ls cabells!

Que si aquesta reacció fos realment verdadera; si tingués las arrels en lo fons dels cors y no en la codicia dels uns y en la tonteria dels otros, si que hauria arribat de debó lo moment d'exclamar:

—¡Ora pro nobis!... Tornémnose'n al llit.

FANTÁSTICH,

ANY NOU...

Máximas, consells y reglas de bona conducta

Ara que tens ocasió
d'emprendre una nova marxa,
procura seguir 'ls consells
que ab reserva vaig á darte,
y passarás més bon any
que 'l que dimars va acabar-se.

May diguis mal del govern,
antes al contrari, alábal,
ni que fassi disbarats,
ni que ocasioni desgracias.
Lo govern, al que 'l molesta
si vol el tanca ab las ratas,
mentres que 'ls de la part d'ell
sempre poden dormi á casa,
y 'l que á buen árbol se arrima,
en temps de la fruyta 'n tasta.
La oposició es un mal vici,
que á mes de no vestir gayre
y ser bastant perillós
quan las cosas van mal dadas,
té 'l terrible inconvenient
de fomentat molt la gana.
En cambi 'ls que son gent d'ordre
tenen temps per raspallarse,
son considerats per tot,
portan la camisa blanca,
y encare que fassin mal
¡qui anirá á darhi importancia!
¿No ets d'ordre? Donchs viu tranquil:
la gent d'ordre es impecable.

Venera á en Martínez Campos
com una estampa sagrada,
y ves d'estar sempre á punt
per coronarlo de palmas.
¿Avansa á Cuba?... ¡Quín héroe!
¿Retrocedeix?... ¡Quína táctica!
¿Traballa?... ¡Aixó es un lleó!
¿No vol fer res?... ¡Es un ángel!
L'home es l'amo de las peras,
té la paella pel mànec,

y no convé disgustar al qui sols ab la mirada, pot ferte doná un empleo y pot deixarte á las capsas. Mòstrat fervorós catòlich, encare que la feva ànima sigui mes negra que 'l llustre que posas á las sabatas. Decantarse als capellans, es una bonica manya qu' está dant á molta gent resultats inmillorables. No vol dirhi res que tú un cop ficat dintre casa fassis mil atrocitats y visquis com un salvatge. Mentres al davant del públich diguis amen y Deo gratias, ni se 't demana res més ni hi ha perque molestarte. Gubernamental de boca, lloronista á tota màquina, beyatutxo d' apariència, y ja ho tens tot: pit al aygua. Mira del punt que vé 'l vent, busca 'l sol que més escalfa,

costa, apelant per lograrho á tots los medis, y especialment al insult y á la grosseria. Consti que sempre 'ns hem rigut de las grotescas contorsions de un paper á qui no es capás de limpiarlo 'l aygua beneyta reunida de totas las iglesias, ni passantlo per la bugada de tots los cubells místichs de la cristiandad. Perque la Borratzina no s' escriu ab el cap, ni sisquera ab el peus: s' escriu ab los intestins, y aixis son aromátichs y perfumadas las sévas exhalacions y desahogos. No s' ha vist may una mescla mes estrafalaria que la que s' origina dels séus intents posats al servey del catolicisme del qual ens suposa enemichs implacables y dels medis fecals qu' emplea pera cassar lectors de LA CAMPANA. Se ha figurat, 'l infelís que fent pudó 'ls atraurá y se 'ls farà séus. Si Jesucrist tornava al món, aixis com vá haver d' expulsar als mercaders del temple á fuetadas, á n' ells no tindria mes remey que empaytarlos á cops d' escombra y enjeganlos de pas una dutxa d' aygua impregnada ab una bona dosis de cloruro de cal, per desinfectar 'l iglesia.

Se coneix que als de La Borratzina, durant las festas de Nadal, lo such de las canadellas vá enfilarse 'ls á la testa. Y que devia durarlos molt la mantellina, res ho demostra tant com lo número-parodia de LA CAMPANA DE GRACIA, que ván publicar lo día de Ignocents, figurantse posar una pica á Flandes, quan en realitat van posarla al número cent, de ahont no poden sortir, mal que s' esforzin.

¡Verge santa, quina bravada!... ¡Y quin despit, y quina enveja, passións, per lo que 's veu molt cristianas y molt catòlicas!... ¡Y quin afany de garlar de llibertat, de igualtat y de fraternitat ¡¡catòlicas!! creyant que 'l poble catalá, té engrunas de pá beneyt al ull!... ¡Cóm si darrera de la Borratzina, no s' hi endavinés la boyna y la buyna!

formalitat una idea molt distinta. 'Ns referim al Noticiero Universal.

Lo Noticiero, avants de l' aparició del número parodia, va publicar una noticia-reclam, cridant sobre 'l mateix 'l atenció dels seus lectors, y ab posterioritat á l' aparició de aquella indecencia, un anunci en la secció corresponent.

Volém creure que 'l periódich del Sr. Peris Mencheta va ser victima de una ignocentada, fentlo interessar per lo que no havia vist ni olorat. Ho volém creure aixis per no ser costum en la premsa ferse eco de malas passións y molt menos quan vesteixen la forma asquerosa que á las sévas acostuma á donar La Borratzina.

Tractantse de una qüestió de la mes alta moralitat periodística, dilucidada encare qu' en forma agressiva, ab serenitat y d' ciencia, com la campanya de L' Esquella de la Torratxa contra El Diluvi, recordém que 'l Noticiero universal va negarse á insertar un anunci de la fulla extraordinaria resúm de aquella polémica que tant va interessar al públich. Aixis, donchs, dat aquest precedent, no comprech com ha pogut ara concedir los honors de l' hospitalitat á las brutas extravagancias de La Borratzina, y aixó 'ns posa en lo cas de suplicarli que 'ns dongui una petita explicació, sobre 'l particular.

Y consti que no la exigim; pero si que la necessitem, amants com som de las situacions clares, pers saber á que atenirnos, en lo successiu, en las nostras relacions ab lo periódich del senyor Peris Mencheta.

CASSAT AL VOL

—¿Qué tal, com t' ha anat la rifa?

—No me 'n parlis Sinforosa; ¡soch la dona de mes pega qu' existeix!

—¡Paciencia, noya!

Som tants mils los que no hem tret, que aixó sol mitj me consola.

—¡Oh, es que jo hi tret.

—¿Si?

—Cinch duros.

que no son ré.

—Es poca cosa,

pro d' aixó no 'n pots dir pega

perque, al fi, has estat sortosa.

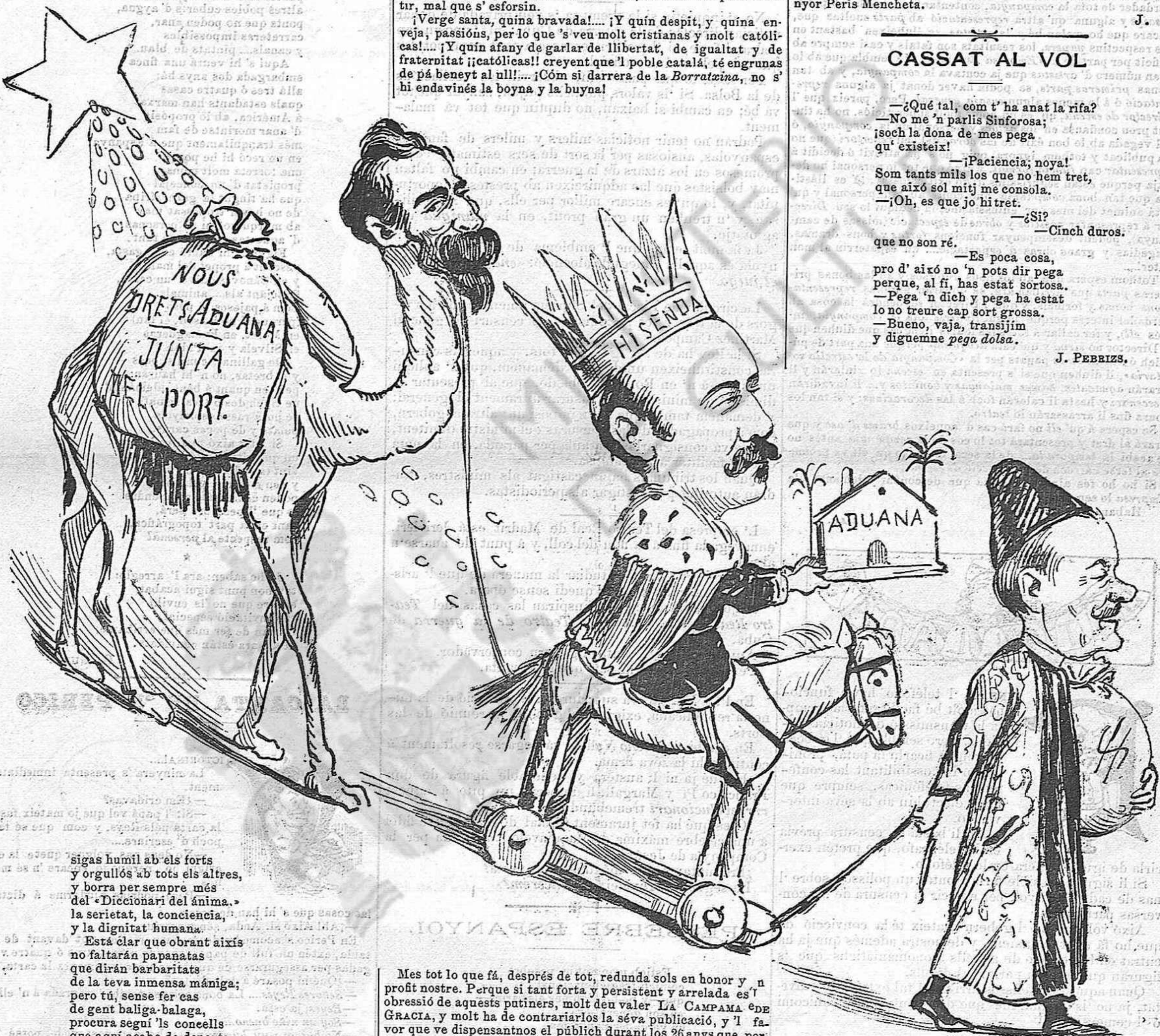
—Pega 'n dich y pega ha estat

lo no treure cap sort grossa.

—Bueno, vaja, transijim

y diguemne pega dolsa.

J. PEBRIZ,

sigas humil ab els forts y orgullós ab tots els altres, y borra per sempre més del «Diccionari del ànima.» la serietat, la consciència, y la dignitat humana.

Está clar que obrant aixis no faltarán papanatas que dirán barbaritats de la teva immensa màniga; pero tú, sense fer cas de gent baliga-balaga, procura seguir 'ls concells que aquí acabo de donarte, y passarás un bon any com may 'l has passat fins ara.

C. GUMÀ.

INCIDENT PERIODISTICH

Se publica á Barcelona un senmanari redactat, segons sembla per una cáfila de trinxeraires de sagristia, y al qual li donarém lo titol de La Borratzina, perque es 'l únich que li escau. Aquest paperot sofreix una verdadera monomania: la de aniquilar á LA CAMPANA DE GRACIA, trayentla de la circulació á tota

Mes tot lo que fá, després de tot, redunda sols en honor y n profit nostre. Perque si tant forta y persistent y arrelada es 'l obsessió de aquests putiners, molt deu valer LA CAMPANA DE GRACIA, y molt ha de contrariarlos la séva publicació, y 'l favor que ve dispensantnos el públich durant los 26 anys que portém de veure la llum, fetxa que no ha alcansat encare aquí cap periódich de las condicions del nostre.

La Borratzina té la candides de figurarse que 'ns sentim amilanats perque á cada número no contestém á las sévas bravatas y esbravadas; pero ha de saber que 'ls debers que tenim contrets ab los nostres estimats lectors, ens colocan á una altura, ahont no poden arribarhi may las fragancias de las sévas exhalacions intestinals.

Si avuy fém una escepció no es tant per La Borratzina en sí, com per un altre periódich, á qui no consideravam capás de secundar directa ni indirectament als trinxeraires de sagristia, per lo mateix que tenim formada del seu carácter y de la seva

LO QUE PORTARÁN AQUEST ANY LOS REYS Á BARCELONA. UNA ADUANA BUNYOL

ALS GUERRERS ANÓNIMS DE CUBA

(Felicitación d' any)

¡Salut héroes sense gloria qu' en país non é inclement, vos batéu sis contra cent

y quedéu sempre ab victoria!
¡Salut valents! May l' historia
vos darà 'l que mereixén;
mes la patria, qu' ab goig veu
com li defenséu l' honor,
¡vos desitja de tot cor
qu' un felis any nou tinguéu!

VIOLAS.

ESPECTACLES EN ESPECTATIVA

DESDE L' HABANA (1)

Senyor Director de LA CAMPANA DE GRACIA

MOLT senyor meu y apreciat correligionari. Están arribant a n' aquestas platjas los 20,000 fills de la patria, que nostres pares de la idem ens envian de una sola remesa, pera reforsar los 80,000 y pico que ja fa temps se troban en lo teatro de la guerra en preparació de grans aconteixements; pero que un cop per fas, y altre per nefas, no acaban may de fer lo debut verdader de tota la companyia, contentantse tan sols ab petits ensaigs y alguna qu' altra representació ab parts sueltas que, encare que ho pelan bé y 'ls artistas se lluheixen bastant en sos respectius papers, los resultats son fatals y casi sempre ab déficit per part de la «Empresa Espanya». Me sembla que ab lo gran número d' artistas que ja contava la companyia, y ab tan bonas primeras parts, se podia haver donat ja alguna representació ó á lo menos algun ensaig general. Pero, pareix que 'l Director de escena, qu' es un home molt supersticiós, no ha tingut prou confiança en los actors y personal de la companyia, ó tal vegada ab lo bon éxit de las obras del seu repertori (que no ha publicat y tothom ignora) puig no s' ha atrevit ó decidit á representar cap funció formal, y aixó que tot lo personal ho desitja perque están segurissims d' un éxit colossal. ¡Y es llástima que tan bona companyia, que conta ab tan personal y qu' está animat del mes pur entusiasme; la dediqui lo seu Director á representar pasillos y obras de espectacle (missas de companya), podent desempenyar funcions fortes y bons dramas, tragedias y grans obras d' espectacle.... qu' espaterrin al mon enter!....

Tothom espera que ab los nous reforsos y ab las bonas primeras parts que arriban ara, se donarán algunas representacions bonas y formals, y que 'l Director se pendrà la cosa ab verdader interés perque pugui lluhirse tota la companyia, (inclús ell), y fer callar á tots las malas llenguas que diuen que 'l Director no sirva y qu' está acoquinat perque una part de públich ó alabarderos pagats per la «Companyia de la estrella solitaria», li diuen que si s' presenta en escena lo xiularán y li tirarán aguacates, flames malangas y beniatos y.... li invadirán l' escenari y hasta li calarán foch á las decoracions; y si tan los apura fins li arrassarán lo teatro.

Se espera á qu' ell no farà cas d' aqueixos brams d' ase y que tirarà al dret y presentarà tot lo cos de la companyia antes no se acabi la temporada.... de la seca, qu' es lo qu' ell va prometre al ferse cárrech de la Direcció de escena.

Si no ho fés aixis, hi hauria que desconfiar y demanar á la Empresa lo seu cambi.

Habana 9 de Desembre.

J. CAP.

INS ara 'l teléfono havia funcionat molt bé facilitant á la premsa la transmissió de noticias rápidas. Pero sembla que 'l govern ha volgut ficarhi la pota, prohibint ó impossibilitant las conferencias telefónicas, sempre que no s' efectuhin ab la seva intervenció.

No li basta la censura prévia en lo telégrafo, que pretén exercir de igual manera en lo teléfono.

Si li sigués possible faria montar un polissón sobre 'l nas de cada espanyol, per exercir la censura de las conversas particulars.

Aixó vol dir que 'l govern mateix té la convicció de que ho fá molt malament, y demostra además que ja ha entrat en lo período de aquells monomaniáticos que 's figuran que tothom parla mal d' ells.

Quan aquests infelissos arriban á tal extrém de gravetat, ja no 'ls quedan més que dos camins: ó 'l manicomi ó 'l cementiri.

En Bosch y Fusteguera s' estira 'ls cabells, y en Romero Robledo espeterneja, pero aguantantse la barra de por de que li caygui, al veure que 'ls seus successors en lo ministeri Srs. Linares Rivas y Tejada de Valdosa s' entretenen desfont tot lo qu' ells havian fet.

Las disposicions dictadas per en Romero y en Bosch son derogadas sense ceremonia; los empleats per ells colocats reben la cessantia.

No podian los nous ministres trobar una manera mes senzilla de ferse simpáticos al país.

(1) Un estimat y antich colaborador, avuy resident á l' isla de Cuba, 'ns envia aquest petit treball que no careix de gracia.

Son molts los oficials que 's troban d' operacions á Cuba, y en especial els de Sanitat Militar, que quan percibeixen las sévas assignacions, las cobran tart y malament.

Ni 'l sacrifici permanent de la vida exposada á las inclemencias del clima y á las balas dels mambisos, es prou gran, puig hi ha que afegirhi 'l que exigeix la desballestada administració espanyola.

¡Gran cosa será, si 'l sufert exercit, després de fer neteja á Cuba 's dedica á fer un bon baldeig á Espanya, que molt lo necessita!

Lo corresponsal de la *Correspondencia d' Espanya* á Cuba, 's trobá en l' acció de Coliseo, y féu notar al general Martinez Campos lo molt que s' exposava, al combatre personalment contra 'ls insurrectes.

Lo general respongué: «Si me dá una bala se resuelve un problema. y se despeja una nebulosa.»

¡Meditém!....
O millor dit:—Homes que 'ns nutriu ab lo fruyt del garrofer de Sagunto, meditéu vosaltres.

No s' inquietin si la premsa 's veu privada de donar noticias directas de la guerra de Cuba; ni 's posin cap pedra al fetje, si 'l govern escasseja tant com pot las que reb pel conducto oficial.

Per saber lo que passa allí, observin las oscilacions de la Bolsa. Si 'ls valors públichs pujan, senyal que tot vá bé; en cambi si baixan, no duptin que tot vá malament.

Podrán no tenir noticias milers y milers de familias espanyolas, ansiosas per la sort de sers estimats, compromesos en los atzars de la guerra; en cambi no faltan may bolsistas que las adquireixen ab prestesa y oportunitat, y, lo qu' es encare millor per ells, que las utilisan, y 'n treuen un gran profit, en la manigua del agiotatje.

Ja fá molt temps que l' emblema de la nació espanyola es aquella coneguda alocució: «entre bobos anda el juego.»

La circular de Fiscal del Suprém amenassa ab los rigors de la ley, á tot periodista que censuri al general Martinez Campos.

Si la ley ha de ser igual per tots, y aquestas censuras constituheixen un delicté, demaném, que s' apliqui una pena á n' en Romero Robledo, que al presentar la dimissió de ministre, vá pensurar durament al general; y demaném també que se 'n imposi un' altra al govern, com á propagador de las censuras del ministre dimitent, ja que vá consignarlas, paraula per paraula, en la nota que vá facilitar á la premsa.

Quan los tribunals hajan castigat als ministres, tindrán autoritat per castigar als periodistas.

L' empresa del Teatro Real de Madrid está leri-leri, ennavegada fins á la nou del coll, y á punt de anarse'n al cel.

Y 'l govern vingui estudiar la manera de que l' aristocracia madrilenya no 's quedi sense ópera.

Majors preocupacions li inspiran las cosas del Teatro Real, que las cosas del Teatro de la guerra de Cuba.

Aquest sol rasgo pinta al govern conservador. Pero pinta també al país que l' aguanta.

En Pi y Margall vá suscriure la reclamació de la minoria republicana, exigint del govern la reunió de las Corts.

En cambi 'l divino Vallés, vá negarse resoltament á continuarhi la seva firma.

¿Es qué ja ni l' austera y venerable figura de don Francisco Pi y Margall, li importa un pito á aquest rrrrevolucionari tremebundo?

¿O es qué ha fet jurament formal de mantenirse fidel á una célebre máxima de Maquiavelo, traduhida per la Companyia de Jesús?

¿Preguntan quina máxima es aquesta?
La següent: «Divideix y vencerém?»

PESSEBRE ESPANYOL

Estich montant un pesebre cómic-trágich-nacional, que—y no ho dich per alabarme— en son género será un verdader panorama, no sols per la propietat de totas las figuretas, sino pel coló y detalls de las casas, del paysatge y hasta del cel y del mar.

Lo suro está fet de clepsas d' alguns polítichs actuals: jes un suro incomparable! ja s' ho poden figurar. Los arbres, del primé al últim, tots son garrofers, portats directament de Sagunto. L' herba, no es herba, es anfans; tant per fé glati als carlistas que 'l vinguin á visitar, com per da una idea nova

als pessebristas d' antany que sols ab molsa sabian tapar reconys y forats.

Lo mar será una bujola, al fons de la qual hi haurá nou ó deu barquets á trossos perfectament escampats. Lo cel, de color de sutje ¡ben negre! tot llis y ras, sense lluna; sense estrelles, sense sol ¡fará fredat!

A la dreta, una montanya d' un color roig, com de sanch, ab un negrito á la cima y un blanch abaix, assentat. A l' esquerra n' hi haurá un' altra, tenyida d' un coló extrany que casi fará vergonya, en qual montanya hi haurá quatre moros fen ganyotas á un lleó vell y nafrat.

Tot lo demés del paysatge semblará un camp d' Agramant, plé d' hermosos alts y baixos: pobles morts de sequedat, altres pobles cuberts d' aygua, ponts que no poden anar, carreteras impossibles y canals.... pintats de blau.

Aquí s' hi veurá una finca embargada dos anys há; allá tres ó quatre cases quals estadants han marxat á América, ab lo propòsit d' anar morintse de fam més tranquilament que á Espanya; en un recó hi he posat una torreta molt mona, propietat d' un concejal que ha tingut la gran xiripa de no haver tropessat may ab marquesos ni ab personas d' aquestas que xerran tant.

Figuras: hi haurá en Sagasta, pescant á propet del mar, y en Cánovas dalt d' un carro, festejant als.... animals. Com á pajesos hi poso (perque si no ho son, el fan) en Moret, en Fusteguera en Silvela y en Pidal.

De gallinas, cunills, ocas y cabretas, no n' hi haurán; pero en quant á bens; ¡demánin! ne tinch dos ó tres remats de pura rassa espanyola, pelats y de pocas carns.

Si á tot aixó hi anyadeixen un que altre rectó ben grás, vint treballadors en vaga y deu mestres badallant, poden comensá á comprendre lo que 'l pessebre será, tant en la part topográfica, com respecte al personal

Ja ho saben; ara l' arreglo: tan bon punt sigui acabat, encare que no 'ls envihi cap invitació especial, no han de fer més que arribarse; desde ara están convidats.

C. GUMÁ.

LA CARTA DE 'N PERICO

¡TORINA!....

La ninyerá 's presenta immediatament.

—¿Em cridavas?

—Si: 'l papá vol que jo mateix fassi la carta pels Reys, y com que sé tan poch d' escriure....

—No deus pas volguer quete la escriguí jo, perque jo encare 'n sé menos....

—Pero podrias ajudarme á dictar

las cosas que s' hi han de posar.

—¡Ah! Aixó sí. Anda, séu y escriu.—

En Perico s' acomoda de la manera que pot davant de la taula, extén un full de paper, suca la ploma tres ó quatre vegadas per assegurar-se de que hi ha tinta y comensa la carta.

—¿Qué hi posaré á dalt de tot?

—Señores Reyes.... La bona criansa també 'ls agrada á n' ells,

—Reyes, ja está.

—Soy un niño bueno....

—No bueno; muy bueno: posantho d' aquest modo, potsé 'ls

Reys se pensarían que no més ne soch una mica.

—Y daseo que ma traigan todas las cosas que boy á dasir.

Ara tú escriuhi la llista de lo que vulguis que 't portin.

—Mira, primer de tot un caball ¡Caballo ha de ser ab k?

—No; ab quatre rodas ben grossas per poguer ferlo corre.

—Bueno: Un caballo que pueda andar cuan ruedas.

—¿Qué més vols que 't duguin?

—Un vestit de general, ab sable, casco, escopeta, faixa, cinturón y motxilla....

—¿Vols dir que 'ls generals gastan motxilla y escopeta? Aixó son cosas de soldat.

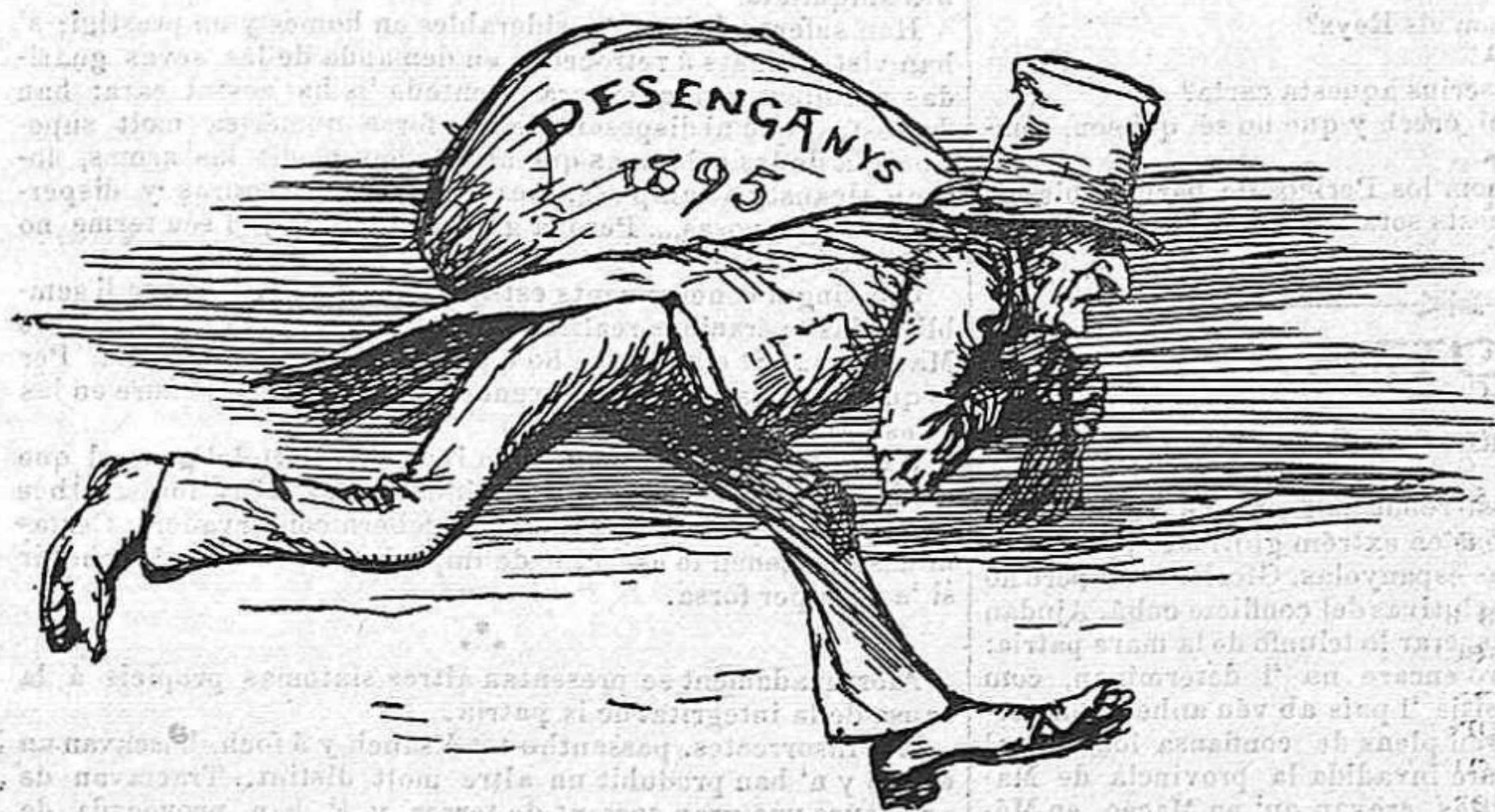
—Donchs bé: un vestido de soldado.

—¿No havias parlat aquestos dias d' un teatro també?

—Si: ¿cómo se posa aixó?

—Escriu: un teatro cuan muchas decoraciones, cómicos y có-

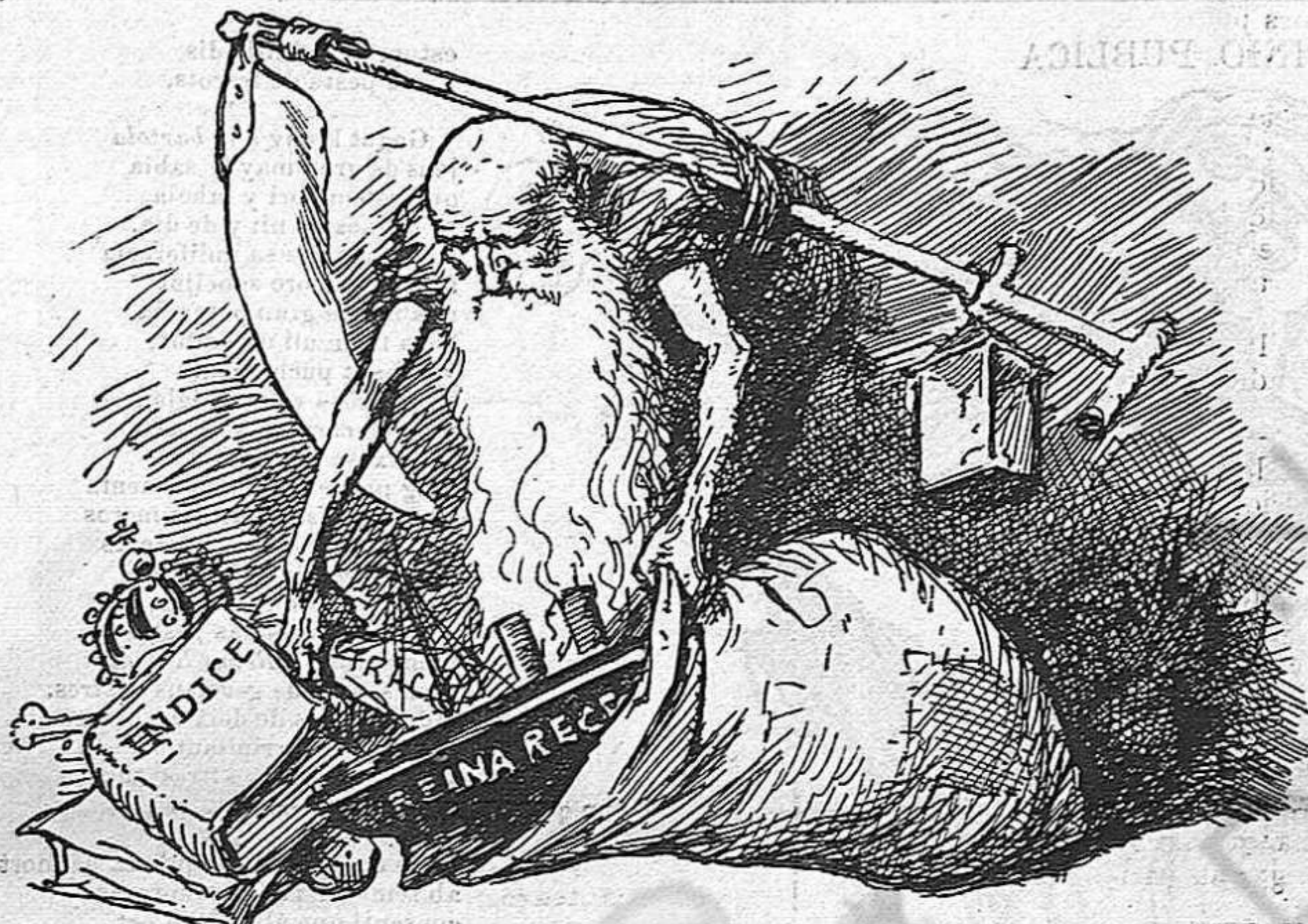
PROFECIAS PER 1896 (per APELES MESTRES)

L' Any vell entrarà a l' eternitat perseguit per la xiulada universal.

L' Any nou será tan embustero com tots els seus antecessors.

El Temps, l' etern drapayre, arramblará ab todas las miserias humanas.

El Mon, ab un any més a sobre, no podrá anar ni ab crossas.

El Sol compareixerá més plé de Llantias qu' un músich de la cobla de 'n Llantia.

La Lluna, allunyada com sempre de la política, seguirá fent de celestina.

Las Estrellas seguirán voltant y giravoltant, rihentse de las nostras caborias.

Y La CAMPANA DE GRACIA continuarà repicant fins a la consumació dels sigles. Amén.

1895

micas, bailarines y bailarinas, y aquella cosa que sube y baja, que se llama el telón...

—Telón... Ja està.
—¿Qué mes has de posarhi?
—Una pilota de las mes grossas y una capsa de colors de las mes bonicas...

—Bueno donchs; escriu: una pilota muy gruesa y una caca de colores muy hermosa... Pero ¿vols dir que te las durán tantas cosas als Reys?

—¡Ah! La qüestió es demanar forsa. Si m' ho portan tot, millor. Si no m' ho duhen, a rebaixar sempre hi soch á temps.—
La Victorina aproba ab molta formalitat lo pensament de n' Perico, pero assegurantli que no convé abusar.

—Apa,—li diu:—ara prou. Firma y tanca la carta.
Lo nen s' apuntala bé á la cadira, convensent de que en la elegancia de la firma s' hi enclou l' efecte culminant de la cosa, y trassa un Perico tan plé de recargolaments y arabescos, que la ninyera no pot menos de manifestar la seva admiració.

—¡Qu' es bonich! Estich segura que als Reys els agradará molt.

En Perico s' planta á riure y sense contestar á la observació de la Victorina, llepa socarronament la goma del sobre y s' disposa á tancar-lo.

—¿De qué rius?—pregunta la ninyera, una mica extranyada. Lo nen no respon; pero segueix rihent.

—¿De qué rius?—torna á dir la Victorina.

—D' aixó que ara deyas tú.

—¿Qué?

—Aixó de que als Reys els agradará molt la meva firma.

—¿Que vols dir que no?

En Perico fa una mueca tan significativa, que la ninyera ho comprén tot.

—¡Ah, tunante!... ¿Es dir que no hi creus?

—¡Fuig!

—¿Es dir que ja sabs qui son els Reys?

—¡Y tall!...

—¿Y donchs, per qué 'ls escrius aquesta carta?

—Perque fent veure que hi crech y que no sé qui son, sempre arreplego alguna cosa.—

A la qüenta en Perico fa com los Pericos de barba y bigoti. ¡Que n' hi ha també d' aquests sota la capa del sol!

DE CUBA

IMPRESIONS

HAN rebut noticias de algunas acciones en extrém gloriosas per las armas espanyolas. Gloriosas sí; pero no resolutivas del conflicto cubá. Ajudan á esperar lo triunfo de la mare patria; pero encare no 'l determinan, com desitja 'l país ab véu anhel, com esperan plens de confiansa los que al veure invadida la provincia de Matanzas, creyan qu' en Maceo, en Má-

ximo Gomez ab lo núcleo mes poderós dels insurrectes, s' havian ficat á una ratera, de la qual havia de serlos imposible escaparse.

Han sigut batuts varias vegadas; pero no rendits ni moltmenos aniquilats.

Han suferit pérduas considerables en homes y en prestigi; s' han vist obligats á retrocedir, en demanda de las sevas guaridas predilectas; l' aventura intentada 'ls ha costat cara; han demostrat que ni disposant de una forsa numérica molt superior á la de las columnas que ab ells han medit las armas, lo gran alcansar á camp rás, mes que derrotas seguras y dispersions vergonyosas... Pero la guerra continúa y 'l seu terme no s' preveu encare.

Qui tingui coneixements estratègichs que digui lo que li sembli de las operacions realizadas últimament en la provincia de Matanzas... S' enten: que ho digui, si li permeten dirho... Per lo que respecta á nosaltres, renunciém á deixarnos caure en las telas paradas per la fiscalia.

Las operacions se rossan ab la individualitat del general que las ha dirigidas, y aquesta individualitat es avuy indiscutible é inviolable per obra y gracia del govern conservador. Certas midas que tenen lo carácter de imposicions, s' han de obèhir si s' plan per forsa.

Afortunadament se presentan altres síntomas propicis á la causa de la integritat de la patria.

Los insurrectes, passantho tot á sanch y á foch, buscavan un efecte y n' han produhit un altre molt distint. Tractavan de promoure una gran corrent de terror, y l' han provocada de

AL ANY 1896

Salut, pelus y República
Novell any noranta sis.

Si no vens á fer neteja de tot lo que sobra aquí tronos, tronas, teulas, sabres, varas, medallas, cacichs, y demés trastos y andróminas qu' empobreixen al país: si no has d' esborrar del mapa á tot lo pilot rubí de gent que del engany menja y á costas del poble viu frares, capellans y monjas nets de fora y bruts de dins, polítichs sense vergonya atents sols á sos profits, empleats curts de senderi pro en cambi molt llarch de dits, concejals creuhats de rata, ministres sense magí, magistrats traidors á Themis, militars sens res de Prim, y altres mil que no compleixen ni ab sos debers mes senzills, ó que sobran per inútils, ó que gastan sens produhir, si no fas que 'ls sabis manin, y s' enlayrin els humils, y els mes honrats administrin, y tinguin d' emigrá 'ls vils, ja pots fer doble derecha y tocá quillén d' aquí

Las ximpleras y desgracias qu' ha fet lo noranta cinch t' toca á tú d' esborrarlas cumplint com á noble fill.

Tens un día més que 'ls altres per ta gran missió cumplir. ¡A veure donchs com te portas mil vuycents noranta sis! Si no vals mes que ton pare ja te n' pots entorná al llit.

JEPH DE JESPU.

AL ANY NOU

Flamant y aixerit any nou mil vuitcents noranta sis; á tothom, quan surt del ou, li es sempre bo algún avis.

Per lo tant jova criatura, sens criteri ni cervell, los teus ímpetus detura y escolta un xich á un gat vell.

Sobre tot fes de manera de no seguir las petjadas del teu pare calavera, qui sols feu barrabassadas

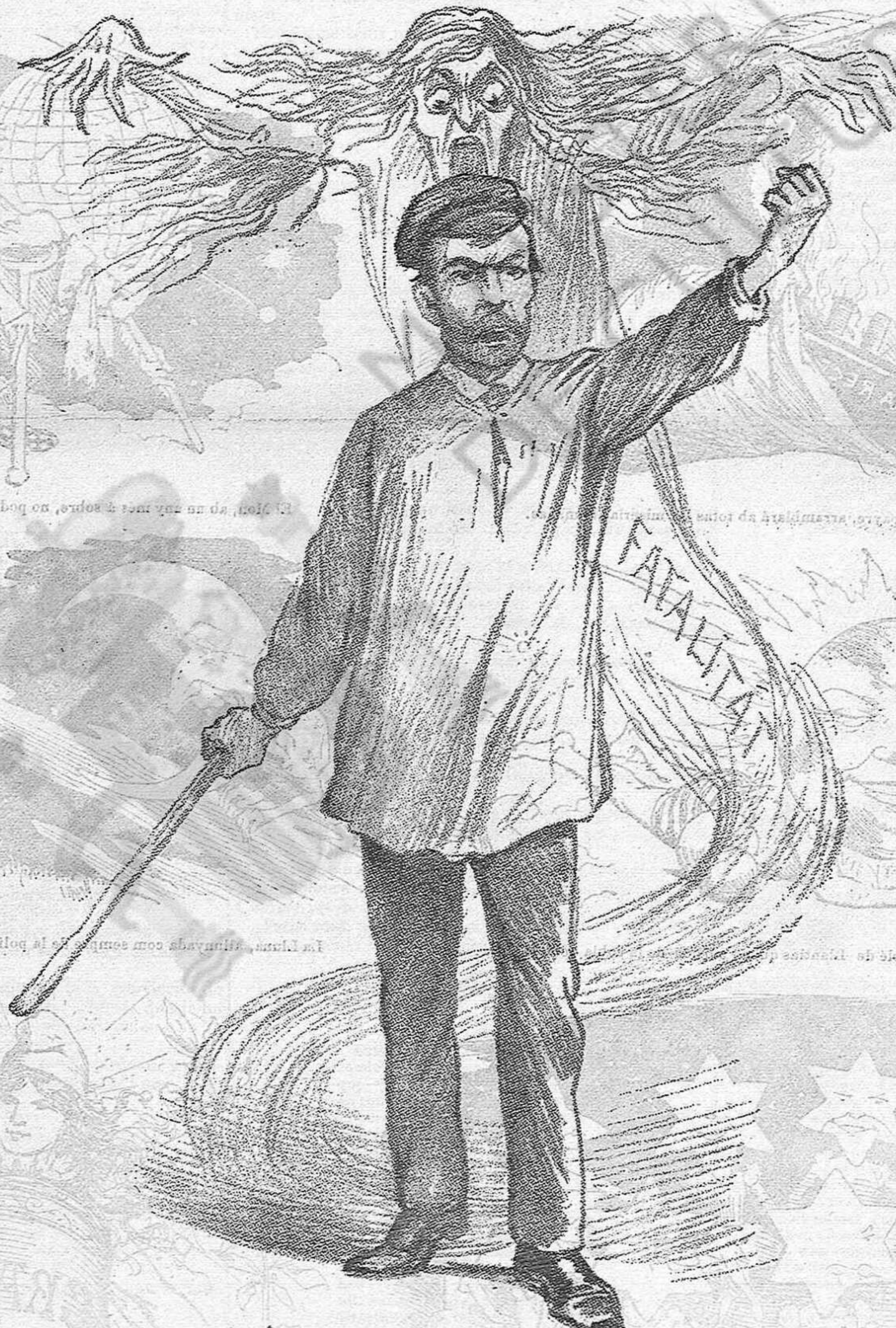
Pensant tan sols en fer nona no s' cuidava may de rés y en aquest trist mon... ó mona anava tot al revés...

Desafios per aquí, morts y robos per allá, un Govern que s' va morí y un que va resticéit; inundacions, tempestats, timos, descarrilaments, tarugos, assassinats, incendis, xoques de trens, conflictes estudiantils fent, de dia, veure estrelles... y polissons y civils trencant brassos y costellas; casats anant com gossets tras las noyas recatadas y mocosos gomosets fent l' amor á las casadas; per tot arreu suïcicis; per molts parts terremots,

La teva sort s' enverina:
per curar tos mals del tot

¿sabs quina es la medicina?
Tu la tens; un bon garrot!

A L'OPINIO PUBLICA

estupros, infanticidis y una peste de frarots.

Gegut l' any á la bartola jens de greu may li sabia que rebombori y tabola hi hagués de nit y de dia.

Per mor de sa indiferencia á un cert moro sabellut una ma de gran potencia li va fé un ull de vellut; y si be t' puch afirmá que la cosa está arreglada un xich cara 'ns va costá la ditrosa bofetada; puig per fer los cumpliments á n' en Brisca y altres moros s' van dar banquetes á cents y hasta corridas de toros. Y per culpa de tal gent, per amarguissimas postras, vam perdre 'l Reina Regent y un sens fi de germans nostres. Més, després de deixans blaus succés tan horripilant, altres germans y altres naus auaren al botavant.

No content l' any qu' ara ha mort ab sembrar tals desventuras consentí que allá á la Cort s' hi fessin mil diabladuras; y si un no descubreix (lo marqués de Cabriniana) de gatuperis un feix, apagant aixis la gana d' afamats edils d' allí, en un plasso llarch ó breu haurian robat al fi hasta la capa de Deu.

Ab aixó flamant any nou, mil vuitcents noranta sis, que ningú t' amagui l' ou y molt d' ull ab cap desllis. No t' adormis á la palla ni t' escoltis á ningú; qui vaji tort, cop de tralla, y no t' fihis ni de tú.

Com que soch bastant amable inter nos te donaré un consell molt saludable... Vina... escolta... acostat be; (Ab cautela y forsa manya—si estar vols tranquil y alegre—extrènyina d' aquí Espanya dessiguit... ¡l' aranya negra!)

AGUILETA.

CANSÓ DE NOY

I
Jo tinch un soldat pintat y daurat que 'ls Reys van portarme; es molt bon minyó diu que si y que no y presenta l' arma.

II
Jo tinch al soldat tan ben ensenyat que may bada boca apunta 'l fusell, tira davant d' ell y toca á qui toca.

III
Quan ab lo soldat estich fatigat de massa jugarhi, sense més ni més li dono un revés y 'l torno al armari.

APELES MESTRES.

protesta. d'odi i d'animadversió en tot lo mon civilisat. Se pot ben dir, que ab l'incendi dels canyaverals y dels ingenis, s'han tirat la cendra 'ls ulls.

En virtut dels seus precediments odiosos, ja no hi ha ningú que pugui simpatitzar ab la seva causa. No es un fi polítich el que persegueixen, sino un fi anti-social. Si ab la boca diuen que aspiran a redimir y emancipar a Cuba, ab los seus actes demostren que volen destruhirla y aniquilarla. L'anticipo que donan es massa odiós y salvatge, porque no 's compreguèu desseguida quina seria la sort reservada a l'isla 'l dia que la tinguessin sotmesa al seu domini. La lluyta, donchs, está franca- ment entaulada entre la civilisació y la barbarie.

La reacció favorable a Espanya operada en los Estats Units, que fins ara constituïan lo punt d'apoyo principal dels sepa- ratistas cubans, ha vingut a coincidir ab la manifestació de l'Habana en honor del general Martinez Campos y de la mare patria.

La concordia entre 'ls tres partits de unió constitucional, re- formista y autonomista, consagrada en aquell acte públich, e b la presencia de la representació genuina de tots ells y confir- mada per las declaracions unánimes de la premsa habanera afiliada a ditas agrupacions, es un fet de gran significació cri- dat a influir poderosament en l'èxit definitiu de la campanya.

Ab l'unió sincera y estreta dels tres partits, l'exèrcit tro- bará un ansili moral y en certs cassos hasta material pera con- seguir la desitjada pacificació, estalviant a la mare patria gran part dels costosíssims sacrificis qu'en altre cas li serian ne- cessaris.

Y qui sab si en definitiva se trobará ab lo concurs de tots, una bona solució que assegui 'l porvenir de Cuba sempre es- panyola, dintre de ample règimen de llibertat política y de moralitat administrativa, que estronqui de una vegada las fu- nestas propensións a la insurrecció, tan caras, per las vidas y 'ls caudals que exigeix la sagrada obligació de combátrelas y extingirlas!

P. DEL O.

o colegi dels metjes de Barcelo- na ha pres, per sorpresa, un acort, que ha donat molt que parlar. A pesar de que, segons los estatuts del Colegi, están en ell vedadas totas las qüestions políticas y religioses. s'ha re- solt per una ínfima minoria dels colegiats, que sempre que 's mori un company se li celebrin exequias, costejadas ab fondos del Colegi.

De manera que fins en la classe mèdica, que sempre s'ha distingit per la despreocupació de sos individuos, s'hi ha ficat *subrepticament* el microbi de la moixi- gateria religiosa.

Un metje 'm deya l'altre dia:

—L'acort dels funerals s'ha de modificar. Al meu entendre no hi ha necessitat de ferlos pels metjes que 's morin, que si no son creyents, per res els necessitan, y si son bons cristians, ja 's cuidaran de fells hi celebrar sas familias respectivas. Millor en tot cas seria celebrar- los pels clients que 'ls metjes envihém al altre barri. ¿No li sembla?

—Justa la fusta!—li vaig respondre.—Y no seria mal qu' en l'anunci mortuori, 'l Colegi hi consignés lo nom del metje que li hagués despatxat el passaport.

—Té molta rahó—va dirme—y jo li prometo que 'l dia que torni a reunir 'l Colegi, presentaré una pro- posició en aquest sentit.

Del meu estimat colega *La Justicia* de Madrid:

«Lo Sr. López de Saa, jutje nomenat pera coneixer de las denuncias contra 'l Sr. Bosch, segueix malalt. » Aixó vé a ser lo quènto de *may comensar.* »

No es cert que 'ls insurrectes cubans vayan invadir la provincia de Matanzas.

Un telegrama oficial ho diu, y 'ls telegramas oficials son l' *evangeli.*

«Los insurrectos *vagan y culebrean* por la provincia de Matanzas.»

Ja ho veuhem, una cosa es entrarhi, y un'altra *vagarhi y culebrejarhi.*

Es cert qu' en la seva correria han cremat un gran número de *ingenis.*

Pero aixis y tot *vagan y culebrean.* Quina sort per l'autor de aquestas parauletas! Ja 's coneix que 'l seu *ingeni* es de aquells que no 'ls pot cremar ningú.

A Portugal está rigurosament prohibida la introduc- ció de bitllets de la Loteria nacional d'Espanya.

Pero ni la lley, ni las autoritats han pogut impedir l' introducció de la primera sort de Nadal consistent en 600,000 duros.

L'afortunat *portuguesinyo* favoregut ab ella va anar l'altre dia a Madrid a cobrar.

Y porque vejes tothom qu' es un home generós dels que no 'n corren gayres, al xavalet encarregat d'extreu- re 'ls números del bombo, en proba de agrahiment, li va donar una propina.... ¿de quant dirian?

—De sis pessetas!...

¡Vaya que tant mateix la Sra. Fortuna té uns caprit- xos ben extranyos!... Voldria saber que 'n treu d' ena- morarse de uns tipos tan tacanyos.

Veus aquí una anècdota conmovedora.

Una pobra vella, vestida de dol, y ab aspecte d' estar bastant malalta, va anar a veure a un capellá de Málaga, la vigilia de Nadal.

—En qué puch servirte?—li preguntá 'l sacerdot.

—Venfa—respongué l'anciana— a encarregarli una missa per l'ànima del meu pobre fill que morí en lo naufragi del *Reina Regent.* Quan era criatura, cada any, per Nadal, me demanava l'aguinaldo, y jo li donava ab molt gust. Avuy es mort, y l'únic aguinaldo que puch oferir a la seva memoria, es una missa per son etern descans.

Y aquella pobra mare, al entregar l'import de la mis- sa, va posarse a plorar plena de congoixa.

Y 'l sacerdot també fondament conmogut.... va ficar- se 'ls diners a la butxaca de la sotana.

Després podia exclamar:

—¡Alabat siga Deu, que prodiga 'ls seus consols a mans plenas y per partida doble!

Als creyents els dona la flor y a nosaltres el fruyt de la fé.

No hi ha desgracia, per horrenda que sigui, que no tinga la seva compensació. Fins d'aquells *naufragis* ne surten aquestos *sufragis.*

La Reina Amelia de Portugal está cursant la carrera de medicina.

Sempre es una ventatja.

Perque si totas las soberanas seguissen aquestos estu- dis apendrian a pendre 'l pols a l'opinió, y 'ls pobles que regeixen tal vegada s'estalviarian no pocas ma- lalties.

Y hasta crech que arribarian a coneixer lo moment precís en que aquestos poden passarse sense metje.

A Valencia continua celebrantse 'l Rosari de l'Auro- ra; pero per evitar que la cosa acabi com un verdader Rosari de l'Aurora, no surt may al carrer sino acom- panyat de una forta escolta de guardia-civil.

Y encare dirán que la *civilisació* no va endavant!...

Los fusells ab bayoneta de la Benemèrita convertits en para-rays místichs!...

¿Quán hauria imaginat ningú que 'l célebre invent de Franklin pogués tenir aquí a Espanya semblant apli- cació?

Y a pesar de tot, l'arquebisbe de Valencia, Sr. San- cha, encare no está content, y protesta indignat contra la conducta que observan los liberals valencians.

¡Fruyta del temps!

Si en l'època de Cervantes se deya:—«Al buen ca- llar llaman Sancho,» en cambi avuy s'ha de dir:—«Al buen protestar llaman *Sancha.*»

Prenguin nota.

L'altre dia, a Madrid, va presentarse a un delegat de l'autoritat, una tal Claudia Alcázar, que havia sigut majordona de un capellá, acusant a aquest de haverli fracturat lo bagul robantli varias joyas y prendas de vestir.

Contra 'l mateix mossén s'havia presentat, mesos en- rera, un'altra denuncia, per un'altra majordona, vícti- ma de una defraudació de 9,000 missas.

S'assegura que aquest Mossén *Alphonse*, impertér- rit explotador de majordonas es un tipo molt conegut en los garitos y altres sitis no menos divertits, ahont s'hi acostuma a *jugar a damas.*

Ab molt gust, y sols porque no vagin dihent que soch un enemich acèrrim dels capellans, cantaria mil alaban- sas a aquest sant varó; pero la ploma se m'hi resisteix.

Y sols per donar senzillament la noticia, ja veurán com continuo conservant la fama de menja-capellans.... a pesar de que 'ls mateixos que m'acusen, incorren en flagrant contradicció, quan diuen que *no puch tra- garlos.*

¿Si no 'ls puch tragar, cóm redimontri haig de men- jarme'ls?

No, jo no 'n tasto de aquesta carn tan aixarraida.

Lo únic que faig es ficarla al forn, ben amanida ab la salsa del escàndol qu'ells mateixos me proporcionan, porque ab l'olor viscan previnguts els que podrian fal- tar, y sobre tot els que podrian ser víctimas de las se- vas faltas.

EPÍGRAMAS

La carta de D. Melcior m'ha deixat del tot parat. porque no m'ha confirmat la seva carta anterior ¿Qué me 'n diu vosté d'aixó? ¿No es vritat que fa empipar? —No li pot pas confirmar si no es bisbe aquell senyor.

FRA F. VEGIS.

Una raspa de Traiguera li deya a una bugadera: —La marquesa de Cabrisas té la sanch blava 'm va dir. —¡Que m'ho contin a n' a mi que li rento las camisas!

ROSSENDO PONS.

ENDEVINALLAS

XARADA

La primera es una lletra y també es un animal lo dos no 's pot pas malmetre, puig del contrari es fer mal. La hu-dos m'agrada molt; lo hu's menja lo segona; la tot es penyora bona mes no s'usa quan fa sol.

D. S. (VILAFRANCA.)

TRENCA-CLOSCAS

RITA BORNECA

Formar ab aquestas lletas un ofici de dona.

E. NOMIGRA.

CONVERSA

—¿Ahont tens la nena que no te la veig, Anselm? —A Girona uns quants dias ab lo seu oncle. —Qui 'l Pere? —No, 'l qu'hem anomenat ara mateix tots dos.

CINTET BRUN.

TERS DE SILABAS

Primera ratlla vertical y horizontal: continent.—Segona: ciutadana de una gran ciutat.—Tercera: ciutat americana.

H. VILÀ M.

GEROGLIFICH

× ×
I 3 I
L
I S I
T
R E R
II

UN DARNIEBENCH.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans A. Doradito, M. Puy, J. N. y P., Andreuhet dels Conills, Santiago Canyadell, Sanson, Galán per tot, Pesseta y dos, Pere Carreras, V. Curbi, Un de l'olla, Nicodemuns, Cassa- dor Salat, Puig de S. Antoni, y M. Miranius.—Lo qu's 'ns envian aquesta senmana n'fa per casa.

Ciudadans J. Arquer Rovira, Samuel Grau, F. Miracle, Dor- milega, F. N. Noy de Lleyda, Un de las B., Samatruchs, M. E., S. Rich y Rach y J. Pedrius.—Insertarem alguna cosa de lo que 'ns remeten.

Ciudadá J. Staramsa: Está bé: ho publicarem.—Colla de 'n Mena: Hi ha alguna rima falsa, y l'assumpto no ofereix gran novetat.—P. Batlle Payret: No va prou bé.—Viola: Gracias.—Un Suscritor (Capellades): De las cartas sense firma no podem ferne cas.—J. M. Solanas: La versificació es molt ripiosa, per qual motiu la composició no 'ns convé.—J. V. y Ll. (Bellvey): La cosa no té prou importancia, y en tot cas seria sempre mes propi denunciaria al jutje, que consignarla en lo periodich.—E. A. Pijoan: Aquesta classe de miracles no son publicables: fan gratar massa.—F. B. (Mataró): Li doném las gracias per ha- vernos fet coneixer fins ahont arriba l'estupides y la mala fé de aquestos cultivadors de la llana.—R. Llehi: No va prou bé.—S. Bonavia: Aceptém lo sonet.—Jeph de l'Hostia y J. Domingo Domenech: No 'ns acaba de fé 'l pés.—P. P. T.: Ho tindrem present.—F. Tiana: Enterats y procur arém tenirho en com- pte.—J. Cap: Aceptém ab gust lo que 'ns envia y cumplim lo seu encàrrech.—M. N.: No podem dir res sobre la generositat del consabut personatje, per no exposarnos a que resultés que sigués un altre del mateix nom.—J. Alamaliu: Va bastant bé.—Aguileta: Idem.—Ego Sum: Lo mateix li dihem.—F. Llenas: S'aprofitará.—Sanch de Cargol: Idem; algunas de las cosetas: lo altre no.—F. Garcia A.: L'article careix de condicions lite- rarias.—Jeph de Jepsus: Va molt bé y ho publicarem.

ANTONI LOPEZ, editor.—Rambla del Mitj, 20.

A. Lopez Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona

LO DESITJ DEL PAIS

(per J. BLANCO CORIS).

EPÍGRAMAS

¡Que la bandera insurrecta
 abatuda y trossejada
 serveixi prompte d' alfombra
 dels valents soldats d' Espanya!

ANTONI LÓPEZ, editor. — Rambla del Riu, 20.
 L. López Robert, impresor. — Azules, 23. — Barcelona.